

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges
beküldése atáa ingyen.
Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Nagyvárad-utca T a s s m e r-féle 2088-dik
számú házban, a megyeházzal szemben.
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 5 kr.; többzo-
rínél 4 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknel nagyon
kedvező engedmények tétetnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyiltér”-ben megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói
hivatálnál, Csáthy Fer. és Társa, Telegdi
K. Lajos és László Albert könyvkereske-
desében, Budapest: Goldberger A. V.,
Blockner J., Eckstein Bernát és Haasenstein
és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein
és Vogler, A. Oppelík, Schaleck H. és
Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf
hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Az asszonyoknak.

Hát bizony, valjuk meg az igazat,
leányaink legnagyobb része Olleudorf oldalán
tölti el gyermek- és ifju éveit.

Az a szerencsétlen felfogás, hogy női
műveltség nem létezik nyelvvel nélkül, még
mindég kísért s jobb családaink jó része nyil-
vános, vagy magániskolák mellőzésével, előnyt
ad a Schweitzból ideszakadt, tanítónői qualifi-
kációval nem bíró guvernantoknak, a kik
aztán minden egyéb mellőzésével megtöltik a
kisasszony fejét — grammatikával.

Nyelvismeret! Ez a fő!

Hogyan álljon meg majd a kisasszony a
szalonban, hol negyedóránként három nyelven
fordul meg a társalgás, ha legalább németül
és francziául nem beszél!

Egyéb mellékes!

Hazája irodalmáról a legszükségesebbeket
majd megtanulja azoktól a diákoktól, kik a
kis bálókban „jeles írónk”-at czítálva tesznek
vallomásokat. Hazája történelmére a férjnek
kötelessége megtani a ni, kinek eo ipso poli-
tizálnia kell otthon, négy szem közt, mert a
hivatalban nem szabad, a körben, vagy sör-
házban pedig nem tanácsos, ha ugyan karrierjét
nem akarja veszélyeztetni.

A reális tudományokhoz pedig épen
semmi köze az asszonynak, azokat nem tanítja
a guvernánt; egyfelől épen azért, mert a nő-
nek telve kell lennie idealizmussal, másfelől,
mert maga se tudja.

Egyáltalán, nem tud a guvernant semmit,
csak nyelvet, de ez azért nem akadályozza
abban, hogy fenn ne hordja az orrát s lenézé-
ssel ne beszéljen mindenről, a mi előtte ismer-
etlen, vagy idegen, vagy tudásán fölül áll.

Előtte mi magyarok parasztok, barbárok
vagyunk.

A háziur pipájának láttára illendőnek
tartja elajulni, tánczunkban nem ismeri föl a
plaszticizást, a nemes hevet, a nemzeti karak-
tert, hanem egynek nézi a Kabilok vagy Zulu
Kafferek fegyvertánczával s „egyszer” meg-

nézni érdemes speciálitásnak tartja. Zenénk
nem hat reá, nem érti, Chopint dicséri, mert
ez divatos, de magában előnyt ad a czapfenst-
rájknak, szép holdvilágos estén.

Tele van figurával, bogárral észjárása,
modora s ezt becsepegtetni leányaink hajlékony
lelkébe.

Azt se tudjuk róla, ki volt az apja, hol
született, mivel foglalkozott eddig, hol tanult.
Multja, jelene, jövője, hazája, műveltsége,
existenciája kétes — és mégis rábizzuk gyere-
keinket.

S ha aztán leányainkból rossz anyák, rossz
gazdasszonyok, rossz feleségek lesznek; ha
házasséletek telve van czivódással, elégedetlen-
séggel, ha nem képesek lekötni férjeiket, ha
gyerekeikből magukhoz hasonlókat nevelnek;
akkor keresgéljük a baj okát mindenütt, csak
ott nem, a hol van, — a guvernántban.

— os. —

Magyarország ipara. Rendkívül

nehéz munkát teljesített az országos statisztikai
hivatal, midőn a tavalyi népszámlálás adatai fel-
dolgozásának kapcsán magából a népszámlálási
lapokból állította össze az iparüzők statisztiká-
ját. E szerint a szorosabb értelemben vett Magyar-
országon az ipar, kereskedelem s forgalom 939
ezer férfit és 159 ezer nőt, összesen egy millió
száz ezer egyént foglalkoztat. Alkalmazva van
pedig:

az iparban	825-068 ember
kereskedelemben	161-140 „
közlekedésnél	58-065 „
bányászatnál	47-438 „
a hitelnél	6-891 „

Átlag Magyarországon 1000 lakosra 54 iparos
esik; a városokban első helyen (227) áll Kassa,
utolsó helyen Hódmezővásárhely (50.)

Bonne-szeminárium.

Mai irányzatkunk bizonyítására épen kapóra
jön Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelőtől a kö-
vetkező figyelmet érdemlő felszólalás: Debreczen
szab. kir. város tanácsának f. évi 8330. sz. átiratá-
ból s a hírlapokbeli hivatalos hirdetésekben örven-
detes tudomásomra jött, hogy a város áldozatkész-
sége az árok-utcai kisdedovodával kapcsolatban
„dajkaképző tanfolyamot” nyit. A kisdedovást ren-
dező 1891. évi XV. tcz. 12. §-a állandó gyermek-
menedékházak vezetésére dajkákul csak oly nők

alkalmazását engedi meg, kik a közoktatási minisz-
ter által szabályozott képesítést erre kijelölt 6 hó-
napos tanfolyamon megszerezték s arról kir. tan-
felügyelői bizonyítót okiratot nyertek

E rendelkezéssel a menedékházak okszerű
kisdedovása is biztosítva lön, nőink hivatásköre is
a tisztességes társadalmi közszolgálat terén széles-
bedett.

Am a gyermek menedékházak vezetésére ké-
pesítés bár törvényben kijelölt első, de nem egye-
dül hivatása a dajkaképző tanfolyamnak. Nagyvá-
rosaink s a vidék, nagybirtokosság művelt társa-
dalmát talán még közelebről érdeklí e tanfolyam
szakképződének azon eredménye, hogy az eddig
sajnosan nélkülözött magyar bonneok (felügyelőnők),
a házi kisdedovás e kiváló fényűzői valahára so-
rompóba léphetnek, hogy egészséges és bizonyára
győzelmes versenyyel kiszorítsák a kényszerűség
szülte, divatból eddig úgy felkapott külföldi bon-
neokat.

Kettős ok irányozta uri családaink elhatáro-
zását bonne-ok tartására. Egyik azon törekvés,
hogy kisdedeik idegen nyelveket tanuljanak a fel-
ügyelőntől; ez merőben elhibázott, sőt káros fára-
dozás volt.

Elhibázott, mert német, francia vagy angol
nyelvet, saját anyanyelvét idegen ajkunak tanítani a
külföldi bonne legtöbbszór nincs képesítve; hanem
csupán a saját korlátozott fogalom-körének saját
műveletlen kifejezéseivel, szűkkörű szó- és mon-
datfüzési jártasságával és szülőföldje tájkiértésével
tolmácsolására képes s így a gyermekeket
irodalmi és társalgási nyelvre nem taníthatván: csak
megnehezíti a későbbi rendszeres nyelvtanítást,
melynek az elsajátított helytelenségekről leszorítá-
tatás való-ágos sisiphusi munkája lesz.

Káros pedig e mellett főképp azért, mert a
kisdedet nem helyes idegen nyelvre oktatni addig,
míg a fogalomkörébe tartozó képzetek és gondolata-
tok anyanyelven kifejezésére folytonos foglalkozá-
s és beszédgyakorlatok (társalgás) útján nem képes
sitették. Mégis tagadhatatlanul volt valami vonzó
előnye a bonne-tartásnak (és ez alkalmaztatásuk
másik oka), hogy a bonneok élénken, nyájasan és
ügyesen foglalkoznak rendszerint a kisdedekkel.
Erre már nagyobb részben szakszerűen képesítvük;
mert külföldön vannak bonne-semináriumok, me-
lyekben a reátermelt lányok és fiatal özvegyasszo-
nyokat fél és egy éves tanfolyamokon gyakorlatilag
kiképezik a házi kisdedovásra, megtanítják gyer-
metek, — de a mellett nevelő hatású játékokra,
mesékre, dalokra, foglalkozásokra, hogy de csak
komoly gondozói, hanem játszó társai legyenek az
ily módon sikeresebben óvatok s nevelhető kisdede-
eknek. Ez a finomabb izlésű élénk-ég, nyájas-
ság, ügyesség, hiányzott legtöbbnyire az uriházak
gyermekai mellett alkalmazott magyar felügyelő-
nőknél, bonneknál: erre képezni gyakorlatilag ne-
velni kell őket.

Ime a dajkaképző tanfolyam kész bonnesemi-
náriuma: hat hónapi gyakorló nevelése is arra
képesíti a megfelelő előműveltséggel és főként rá-
termettséggel bíró nőket, hogy családi felügyelő

nők, bonneokká legyenek és a házi — kisded-
ovásban találják fel hivatásukat. A már több felől
nyilvánult helyeslő kívánsághoz képest mind a
dajkaképző tanfolyamra főlvetelnél, mind a képzés
irányásánál kiváló gondnal leszek ez érdekre,
ennél fogva remélem, hogy a törvényben legkeve-
sebbül megszabott elemi iskolai előképzésnél hala-
dottabb műveltségű nők is megragadják a dajka-
képző tanfolyamra s ezzel a felügyelőnői (bonne)
minőségben házi kisdedovásra kedvezően nyíló
alkalmat.

Heti krónika.

A városi tanács f. hó 8-iki ülésében a
törvényhatósági bizottsági tagok választására decz.
23-át tűzte ki. — **Boldogasszony ünnepén** f.
hó 8-án a róm. kath. templomban fényes segédlet
mellett Dr. Wolaffka Nándor választott püspök
piébános pontifikált a nagy misén. — **Nem elég.**
A rendőrség 100 háztulajdonost büntetett meg,
amiért a havat házuk előtt nem kapartatták el. Miért
nem 200-at? tán akkor kevésbé lennének sikosak a
járdák. — **Az oláh jogászok** ügye még min-
deg kísért a kollegiumban, hol a f. hó 7-én tartott
a joghallgatók segítő egysége egy viharos köz-
gyűlést, melyen az egyesület U. Szabó Lajos jog-
hallgatót küldte ki a jogakadémiai becsületszék elé
az oláh jogászok vádlójául. **Sport.** Ma a deb-
reczeni vadásztársulat tagjai hajtvadászatot ren-
deznek. A vadászát rendezését ezuttal víz tag kez-
deményezi, a kik gyíllhelyül az ohati vasúti állo-
mást, időül pedig a reggeli vonat megérkezését
tűzték ki. — **Debreczen népének** erkölcsös-
sége mellett bizonyít az a körülmény is, hogy a
városi tanácshoz rövid idő alatt négyszázan
folyamodtak erkölcsi bizonyítványért. — **A róm.**
kath. templom márvány téglált szőnyeggel huz-
ták be. — **A kórház** új hivatalnokai: Kovács
Sándor gondnok és Kondor Kálmán számtiszt letet-
ték a hivatalos esküt a polgármester kezébe. —
A polgári kör január 7-ére tűzte ki jó hírné-
vnek örvendő táncmulatsága megtartását. — **Meg-**
adta az arát szundikálásának Horváth Sándor
sámsoni gazda, mert valami élelmes persona egy
kültvárosi korcsmában ezalatt kilopta a csizmaszárá-
ból 131 frtnyi pénzt.

HÍREK.

— **Istenitisztelek.** Ma, vasárnap, december
11-én az ev. r. templomokban a következő lelkészek
tartanak istenitiszteleket: a nagytemplomban: t.
Elek István lelkész; — a kistemplomban: Min-
dszenti Imre s lelkész; — az újtemplomban:
Dicsőfi József lelkész; — az ispotálytemplom-
ban: K. Tóth Kálmán lelkész.

— **A tél,** az igazi, pompás „kemény idő” a
maga teljességében beállott. Vele együtt igen termé-
szetesen a „tűz mellett, házban” való ártatlan örü-
mek, kedvtelések estéi is a simplexebb emberek
számára, míg másutt a disznótorok zajosabb, vigabb

TÁRCZA.

Czigány népköltészet.

Koós Ferencz kir. tanácsos, Brassómezeje
tanfelügyelője, kinek érdekes visszaemlékezései
középen forognak, nagy passzióval foglalkozik a
czigány népköltészet termékeinek összegyűjtésével:
az ő gyűjtéséből közöljük a következő érdekes
dalokat eredetiben és Koós fordításában.

I.

Csu lugalji amde csik,
Pale mande na máj dikh.
Pale mande tu dikhaha,
Sohan romesz na hudeha.

Vesd virágod a sárba,
Ne nézz reám kiába.
Ha utánam fogsz nézni,
Soha sem fogsz elérni,

II.

De de szára ande kurkó,
Perel biav de romanó,
Acharén mé the khéláv.
Oda phenav, na dzsánáv,
Jekvar duvar iszáráv.
Leszkro vogyi csingarav,
Csingarel o Del tiro.
Szár tu csingárgyal munro.

Ma estvétől egy hétre,
Hinak czigány menyegzőre.
Hinak, hogy rugjak egyet,

Azt mondom, hogy nem megyek,
Egyet, kettőt ha ugrom,
A szived széthasítom.
Rontsa meg isten szivedet,
Mint megrontád az enyémet

III.

Lulugyi ande felyasztra,
Gamel man oda nevasta.

Szép virág van az ablakban,
Szeret engem az az asszony.

IV.

Loli ermi ande bár,
Na trada man kadatár.

Piros káposzta a kertben,
Ne üzz el magadtól engem.

V.

De'mán parne the sováv,
Pre te jilo the meráv.

Adj egy párnát, hogy aludjam.
Sziveden érjen halálom.

A barcza-ujfalusi (Brassómezeje) czigányoknál
is előfordul az itt közölt költemény azon különbség-
gel, hogy a virág helyett lulugyi, almát használ.

Csnde phabáj ande csik,
Pale mande na máj dikh.

Vesd az almát a sárba,
Ne nézz reám hiába.

Az alma különben több költeményben fordul
elő. A leány almával kedveskedik a legénynek, pél-
dálul a következő, B.-Ujfaluban följegyzettben:

Tela csár o zeleno,
Avel Ádám híresó.
The hál mász,
The hál phabaj.

Amott a zöld mezőben.
Jön Ádám a híresem.
Adok neki jó sültet,
Rádásul gyümölcsöt.

Szórol-szórol:

Hogy egyék húst,
Hogy egyék almát.

A kolozsvári zenész czigányok között ismerete-
tes a következő szerelmi dal:

Hász man devla jek sukar pirányi.
Vas-oda dukhal man mro vogyi,
Av csumide man mri sukar pirani.
Tuko dav keke rupuni angruszhyi.

Volt nekem egy szép kedvesem,
Ezért fáj a szívem lelkem.
Jer csókolj meg engemet,
Ezüst gyűröm adom neked.

A gyűrű, — angrusti, angustori — szintén
több költeményben meg van énekelve.

Vallásos érzéseik jellemzésére álljanak itt a
következő dalok:

Gyermek: Liker Devla la Mama,
Thai vi man pasa la.

Isten tartsd meg az anyát
S vele együtt a fiát.

Férj: Liker Devla la romnyá
Thai vi man pasa la.

Isten tartsd meg feleségem,
Vele együtt tarts meg engem.

Nő: Liker Devla la raja,
Thai vi man pasa la.

Isten tartsd meg férjemet,
Vele együtt engemet.

Az anyai szeretet érdekes nyilvánulása a
következő:

Oh, tu mango rakló szál.
Oh, man máj sik tu muklyál!
Oh, tu rosha máj sukár,
Vajde maj sik tu merdgyál,
Te o hrobos tut kamel,
Tuha somnakali jov lel.
Rakló, somnakali tu szál,
Sov tu, sov tu pál pácsa!

Oh egyetlen gyermekem,
Hamar itt hagysz te engem,
Rózsabimbóm, violám
Oh mily gyorsan itt hagytál.
A sir téged megkedvelt.
Veled drága kincset lelt.
Aranyos kis gyermekem,
Aludj, pihenj csendesén!

A czigány menyecske veszekedő férjének így
beszél:

alkalmatlansága járul hozzá nagyban a téli hosszú esték unalmaságának előzéséhez. Ez a fényszebb oldala az évszak érmének. De ám a másik sötét, hideg, reménytelen, kétségbejuttató... A szegényebb néposztály helyzete, a drágaság, szegénység, hideg hármass hűvőjével való küzdelme igazán megindító, szánalmat ébreszt. A rongyokba burkolt alakok arca kik csak egy hemzsegek utozáinkon: egy nagy vádat lövell a „modern társadalom” ferdeségei, a hanyagságának következményei ellen. Ime: az a társadalom, mely löversenyekre, jégpályákra, kaszárnyákra ezeket milliókat költ: sem d o l o g h á z. sem melegedő szoba, sem népkonyha felállítására nem gondol, illetőleg gondol, hanem létezését elodázza.

Pletyka. Halovány lányka, kék szemekkel, nem látott szebbet földi ember, hogy rápillant a vén legényre, szívére tudul annak vére. Új érzés kél a vén erekbe' s szalad utánna nagy lihegve. De a leányka, tudja bár jól, hogy üldözője nincs már távol, léptét egy csöppet sem gyorsítja, őrüli a más, czélt ér, gyantja. S hogy megáll most a kis leányka a zöld kapu hűvös aljába', odavágtat mellé merészen, de felvillan a leány szemében a guny, mutatják arcvonásai: — „Köszönöm, hogy elkísért — bácsi!”

A debreczeni helyi vasút részvénytársaság f. évi december hó 18-án d. e. 10 órakor a városháza nagyteremében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: I. A debreczeni hatvan-utczavásártéri közúti vasút részvénytársasággal egyesülés. II. Az alapszabályok módosítása.

Az izraelita betegsegélyző és ápoló négyzet vasárnap tartotta tisztújító közgyűlést a tagok élénk részvételével. Elnökül újból közfelkiáltással Dr. Balkányi Miklósné választották meg, a kit az egyület legelőkelőbb tagjaiból álló 25 tagu küldöttség kért fel az elnöki tisztet további viselésére, alelnökül Weinberger Lajosné és Rott Lipótné, pénztárnokul Baum Miksáné, ellenőrül Dr. Popper Alajosné és 25 választmányi tag választották. Elnök Dr. Balkányi Miklósné az iránta nyilvánuló bizalmat szívélyesen megköszönvén az elnöki tisztet elfogadta.

Megjött ez is. Az „erélyes” rendőrség szemelattára török ki az emberek a nyakukat és lábukat a sikos aszfalton és gyalogjárdákon: senkinek sem jut eszébe behinteni. Bezzeg a főkapitányság épülete környékén bokáig erő homokot hintett a szolgálai készség. A járókelő adózóknak kitörhetik a nyaka is. És „a Sipka-szorosban minden csüdes!”

Hymen. Dr. Burger Péter jó nevű orvos f. hó 20-án tartja esküvőjét Weinberger Vilma kisasszonnyal, Weinberger Lajos ismert kereskedő bájos leányával az Anna-utczai izr. templomban.

Olcóság. A helybeli halpiacon nagy feltűnést és élénk vásárlást kedvet ébresztett az a hallatlan olcsóság, melylyel a frissen fogott halat áruló asszonyok vevőiket csalogatták. Ugyanis egy kiló friss, szép hal csak tízenkét krajczár volt valami tíz perczig, míg t. i. a — készlet tartott.

Parányiságok a péksütemények. A fogyasztó közönség zugolódása nagy és általános, hogy napjainkban, midőn a buza mázsájá 6 frt., a pék urak (az elsőrangú Czabán és Lamprecht-czéget kivéve) mind kisebbre-kisebbre szabják a süteményeknek nem árát, hanem alakját. Különösen vasárnapra és hétfőre, mikor tudják, hogy a fogyasztás rendkívül nagy s a megszorult közönségnek nincsen miben válogatnia: oly önző- és haszonleső eljárást tanusítanak, mely kihívja ellenökben a jogos bosszankodást. Mert mondjanak ők bármit: tény, hogy mikor még egy kőből buza 12—14 frt volt, a sütemények kétszer akkorák voltak, mint most. Valaminek tehát történni kellett, és pedig, tekintve, hogy most a fogyasztás megkétszereződött: nem a méltányosság érdekében.

Na csinger tu, na mudar tu,
Ká me bizon na gamev tu.

Ne verj, ne öl meg engemet,
Isten bizony nem szeretlek.

A csalódott férj haragja tör ki ezen csehországi cigány költeményben.

Kana nani romni laci,
Le pre late csugni csacsi.

Hogyha rosz a feleséged,
Végy korbácsot, korbácsold meg.

A szerelmes legény így danol kedveséről:

Na is szinya, na is avla,
Sukhareder szár mi romnya
Hej huj, desuduj,
Csamidav tro parno muj.

Nem is volt, de nem is leszen,
Szebb mint az én szép kedvesem,
Hej, huj tizenkétzer hát
Csókolom a fejér szád.

A makranczos leányt pedig így gunyolja ki az elutasított legény:

Gelya i csáj panyiszke,
Pélyá upre péreszte;
Peklya i csáj bokeli
Szare hálya korkori.

Ment a leány vizet hozni,
A hasára leesett.
A leány pogácsát süttött,
Mit egyedül evett meg.

Nem fér a bőrben. Lukácsiu, a „román martyr,” kire a debreczeni kir. tsvszék elég enyhén csak egy évi fogházat huzott hazaárulásáért: újabb vakmerő lépésre határozta el magát. Felakarja kérni Károly román királyt, hogy Ferencz József ő felségénél büntetése leszállítása, illetőleg elengedése érdekében interveáljon. Persze, hogy az őrült gondolat meg nem valósulhatott.

Apró hírek. A négyzet ma, vasárnap délután az árva ház tanácstermében ülést tart, melyen a többek közt a „karton bárol” is lesz szó. — Presbiteri közgyűlés tartatik ma d. e. 10 órakor a ref. egyház tanácstermében. — Hajdumegyei tanítók Gönczy egyesülete czim alatt a népnevelési czélok elérésére új egyesület alakul decz. 28. melynek czélja egy tankerületi szakkönyvtár, tantermuzeum és tanítók otthonának létesítése. — Zene. A „Margit” furdőben a 39-dik gyalogezred zenekara ma, vasárnap délután hangversenyt rendez — Magyar pinczerek asztaltársaságát alakították meg a debreczeni pinczerek, melynek czélja szegény gyerekek felruházása. Eddig két flésők volt és már 10 gyereket ruháztak fel. Nem kell sajnálni a tringeldet, jó helyre megy. — Talált gyermek. Szalkai András a csapó külvárosban a hó tetején egy csecsemőt talált. Mikor azonban beakarta vinni a rendőrségre, kétségbe esve szaladt utána az anya és visszakövetelte. Azt állítja, hogy valaki bosszúból lopta el. Gyanus!

Hajduvármegye üdvözlő feliratot intéz Wekerlehez és Hieronymi belügyminiszterhez kineveztetésük alkalmával.

Az iparos-kör választmánya decz. 14. választmányi gyűlést tart szakosztályszervezet, felolvasások tartása s folyó ügyek elintézése tárgyában.

A sorozás Debreczenben márczius 1—6 napjain lesz.

A Csokonai-kör e hó 16-án pénteken este 6 órakor a városház nagytermében felolvasó estélyt fog tartani

A közlekedés. Debreczen és a főváros, valamint a vidék minden irányában majd nem teljesen fennakadt a nagy hóvadások miatt. És kivált péntek este óta kegyetlen hideg van.

„Korona” elnevezést nyert a csizmadiaák csapó-utczai árucarnokának telkén emelt díszes új nagy épület, vendéglóval, tánczeremmel.

Dalestély. A munkás dalárda december 18-án a „Korona”-ban tánczczal egybekötött dalestélyt rendez.

Debreczeni ingatlanok forgalma a kir. törvénysek mint telekkönyvi hatóságnál f. évi november 19 26-ig.

Anderkó Mihály és neje Szűcs Juliánna veszik Szűcs István kőműves kerti szőlőjét 300 frtéért. Buglyó Imre és neje Molnár Borbála veszik Korom Károly és társai ondódi földét 1000 frtéért. Szilágyi Gábor veszi Béres Andrásné Balogh Mária morgó-utca 624. sz. házát 700 frtéért.

Matkó Mihályné Kovács Juliánna veszi férje kar-utczai 3282. sz. háza és újföle fele részét átruházás czimén 600 frtéért.

Szathmári Sándor veszi Hegedűs Juliánna Csóka Józsefné n hatvan-utczai 1447. sz. háza és ondódi földé f-le részét 3000 frtéért.

Vadon Sándor veszi Ottlyk Edéné Szodrai Juliánna hatvan utczai szőlőjét 800 frtéért.

Goldblau Jakab veszi Paragh Mór és neje Szaplóczay Karolin gözmalma fele részét 10,000 frtéért.

Vegyes.

Az egészség-ápolása legfontosabb teendőink egyike s ezért a nőket, kik gyomor-bajokban szenvednek, bizonyára érdekelheti azon hivatalból hitelesített 400 elismerő levél elolvasása, a melyeket rövid 8 hét alatt kapott Brandt Richard gyógyszerész Schaffhausenben, az ő nevét viselő valódí, Brandt Richard-féle, svájci labdacskok becses hatásáról, s a mely levelek nyomtatásban megszerkezhetők. — A labdacskok dobozonként 70 kr a patikában. Megfigyelendő a fehér kereszt vörös alapon. Főraktár: Török József patikája Budapesten, Király-u. 12.

Megjelent a „Képes Családi Lapok Naptára” 1893. évre, tetszetős kiállítással s gazdag tartalommal, ára 60 kr, postadíjmentes megküldésnél 80 kr; ugye Naptárt, mint magát a „Képes Családi Lapokat” melegen ajánljuk olvasóinknak.

Kis lutri.

1892. Deczember 6-én.

Brünn 83 26 68 81 2

Debreczeni piacz.

Gabona árák.

Novemberi 30. heti vásár.

Piaczra hozott métermázsa	Alsó ár	Közép ár	Felső ár
Búza	32	6.90	6.95
Kétszeres	73	5.90	5.95
Rozs	51	5.40	5.45
Árpa	42	4.90	4.95
Zab	39	5.90	5.95
Tengeri	94	4.80	4.90
Köles	—	5.40	5.45
Köleskása	—	11.50	—
Burgonya	—	—	2.20

(Egy zsák burgonya. 1 frt. 20 kr.)

Sortésvásár.

Felhajtott 2500 db. eladatott 1540 db. Á. sovány sertés páronként egy évesig 12—18, másfél évesig 25—30, két évesig 30—40, öreg 40 55 frt. Kővérsertés kilója 38—42 kr. Üzleti irány lanyha. — Ó-szalonna métermázsa 39—41, háj 48—70 frt.

Húsárak.

Marhahús egy kiló 46—50—52—56—58 kr. Borjuhús 60 kr. Sertéshús 35—40— kr. Juh hús —32 kr.

Tűzifa: 1 öl tölgyfa 12 frt, nyárfa 7 frt. Felvágás 2 frt 20 kr, szállítás 1 frt 20 kr.

Jóslat a jövőre: A drágaság — marad a régi.

Szerkesztői üzenetek.

Kerekded arc. Bezzeg az ön gondolatai nem kerekdedek. — **R. Sz.** Köszönjük, legközelebb sorát ejtjük. — **X-né.** Adjuk a mulatságokban megjelent hölgyek nővsorát! Magunk érezzük leginkább annak a szükségét, de terünk nincs rá. Különben a lehetőség szerint segítünk a bajon. — **Kis Vörös.** t, et, het, ehet, lehet, m lehet, em nem lehet. — **Kp.** Hozzászólunk mielőbb a kérdéshez. — **Szöke asszony.** Nem tudunk mást ajánlani, mint azt, hogy máskor ne nézegessen vissza, s a fess huszár úgy elmarad, mintha ott se lett volna. — **Légyott.** Adjuk a jövő számban, csak a nevetek hagyjuk ki belőle, mert se okunk, se czélunk még elferdített nevekkel is találgatásokra adni alkalmat. — **M. J. Alsól?** — **Virágnyilas.** Messze van még az, várjunk addig vele, hátha a vers is megérkezik. — **Felleg borult az erdőre.** „na, meg talán az ön fejére. — **K. F.** Intézkedtünk. — **V. I.** Hogy mondta csak a vén Beranger: „Az édes, sohasem elég.” Még! még! még! Minél többet, minél szebbet! — **Gaal Zs.** urnak H.-Szovát. Intézkedtünk. — **F. L. A.** „Nehéz betegem” és „M-léksorok” írójá látogatását kérjük. — **Kavicsos Pál.** Ne bolondozzék!

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: **Zicherman Herman** kiadótulajdonos.

NYILTÉR.

Egész se'yem mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végeken is szállít, házhoz szállítva postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) se'yem gyára Zürichben. Minták posta fordultával küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Jutányos, szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos Fiai

czégnél:

Divatos női ruhaszövetek, francia fanelek, Kasán, Moldon, legujabb ruhadíszok, fekete divatkelmék, színes és fekete selymek, mosó velezek,

Téli Himalaya kendők.

Selyem és haraszt kendők. Gyermekek ruhácskák és felöltők, Normal gyapju és pamut alsó-ingek, ujjasok és nadrágok, téli harisnyák és keztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk: Brassói és Gácsi posztókban, takarók és lópokróczokban.

(234.) 20—52.

SEIDL GYULA

gépgyáros és kútfúró-mester,

ki szabadalmazott víznyomású gyorsfúró készülékével Debreczenben és vidék két év alatt

50 jó ivóvizet

szolgáltató fűrt kútat készített, ajánlja magát a tisztelt közöseség becses pártfogásába.

A megrendeléseket jutányos árban és gyorsan foganatosítja, szavatol

egészséges jó ivóvizért

s a kialkudott ár csakis ez esetben fizetendő. Bővebb felvilágosítással szolgál és megrendeléseket elfogad

SZEPESY GUSZTÁV

Péterfia, ajtó-utca 852. sz. délelőtt 10 óratól 12-ig (295.) 9—10.

Eladó ház és vegyeskereskedés.

Egyeken egy jómenetű vegyeskereskedés házzal együtt, — kedvező feltételek mellett — eladó.

Értekezhetni Papp László tulajdonossal Egyeken. (1—3.)

RICKL JÓZSEF ZELMOS DEBRECZEN,

AJÁNL:

MAGYAR és FRANCIA COGNACOT, friss töltésű ásványvizeket u. m.: Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod, Dmsi, Franzensbadi, **Gieshübli,** Gleichenbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Ágnes- és Stefánia-forrás, Paradi, Pálnai, Preblau, Pymont Aczél, Screbenai (Bosznia), Guber forrás, Levico és Roncegnoi arsen és vastartalmuak, Rohitschi, Selters, Salvator, Suidschitz, Szolyvai, Szulini és Budai keserű vizeket. — Továbbá, **lenkenecze, olajban tört mindenféle festékeket** és mindenemű **fűszerárúkat.**

Kiváló finom:

czúkort, kávét, theat és rumokat igen jutányos árban.

Különös figyelmébe ajánlom

„Toll üzletemet”

a bevásárlásnál a legnagyobb árak fizettetnek; kiházasításokhoz szolgálhatok új fosztott tollal és új pehelylyel bármely mennyiséggel a legjutányosabb árak mellett.

(145.) 32—52.

(1.) 48—52.

162. szám.

Az ISTVAN gözmalom-társulat **ÖRLEMÉNYEINEK ARJEGYZÉKE** saját raktárában.

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 85 kilogr.
		frt	kr	
A.	Asztali dara nagyszemű . . .	16	20	—
B.	Szinte aprószemű . . .	15	80	—
0	Királyliszt . . .	15	60	—
1	Lángliszt kivonat . . .	14	60	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt . . .	14	—	—
3	Zsemlyeliszt . . .	13	40	—
4	Elsőrendű kenyérliszt . . .	12	80	—
5	Közép kenyérliszt . . .	12	20	—
6	Kenérliszt . . .	10	40	—
7	Barna kenyérliszt . . .	7	—	—
8	Takarmányliszt . . .	5	80	—
11	Finom korpa zsákkal . . .	4	20	—
11	„ „ „ zsák nélkül . . .	4	—	—
12	Durva korpa zsákkal . . .	4	20	—
12	„ „ „ zsák nélkül . . .	4	—	—
—	Csirke buza zsák nélkül . . .	3	20	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztá súlynak véve.

A. B. 0—6. számig 85 kiló.
7. és 8. szám 70 „
11. 12. 50 „

Debreczen, 1892. nov. 8.

(5.) 44—50.

Van szerencsém a nagyérdemű tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a fogyasztásiadó megváltoztatása miatt

az 1891-ik évi tavalyi
KERTI BORAIMAT

a mai naptól kezdve
literenként 26 kr-ra
szállítottam le.

D. debreczen, 1892. November 24.

Tisztelettel

TÓTH SÁNDOR

Kisvárad-utca sarkán.

(3—?)

Köhögés és rekedtség
elleni Strausz A.-féle amerikai gyógyfűkivonatu

**MELLPASZTILLÁKAT,
MELLSZÖRPÖT**

a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánljuk.
1 doboz mellpasztilla 20 kr, 6 doboz 1 frt.
1 üveg mellszörp 50 „ 6 üveg 2 „ 50 kr.
Kapható minden helybeli gyógyszertár és
drogista üzletben.

STRAUSZ A. utóda.

Budapest, váci-kör-út 44. sz.

(311.) 6—10

Addig is, míg új nagy
szőnyeg raktárunkat be-
rendezhetjük, hely szűke
miatt leltározásunk előtt
mindenféle

**SZŐNYEGEK,
Bútorkelmék,
Ágy- és asztalterítők,
FÜGGÖNYÖKET,
Viaszos vászon,
Padló parkett és linooleumot**
10—20—30 százalékkal
olcsóbban árúsítunk.

Kunz József és Társa.

3—?

Amerikai fogász — mint assistens —
segédkezelésével káposzta-lemez nélküli
műfogak és rugany nélküli
fémlemezű fogsorok.
Tartós cement-, ezüst- és
aranyplombok.

Univ. med. Dr. Tihanyi Sámuel
Operatíók
érzékenyítés
mellett.
fogorvosi műterme
Debreczen, N.-Várad-utca 2084. sz. I. e.

FRISS SARDINIÁK

1-ső minőségű gyártmányt ajánl

1/2 szelence	70 kr.
1/4 „ A.	36 „
1/4 „ B.	28 „
1/8 „	24 „
1/8 „	18 „

GERÉBY FÜLÖP

fűszer- és csemege-üzlete
Debreczenben.

8—?

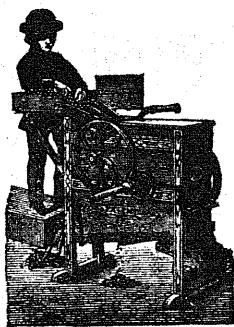
A fogak észszerű ápolására kitűnő
készítmény

Salvator
Glycerin
Lahn-Crème

díszes tokban darabonként 30 kr, gyógyszer-tá-
rakban, illatszertárakban; valamint a Salva-
tor-Stearin-gyertyák elárúsítási belyén.
Iroda: „Salvator“, Bécs I., Heidenschuss 1.
(318) 5—12.

BAUER és TÁRSA
GAZDASÁGI GÉPGYÁRA ÉS
GÉPCSARNOKA
DEBRECZEN,

Nagypéterfia-u. 871. sz. (telefon összeköttetés)

Ajánl Clayton és Shuttleworth-féle eredeti

**Takarmányt előkészítő
gépeket,**

u. m.: szerskavagót kézi- és lóerőre;
darálót, répavágót 17 forinttól feljebb;
kukorica-morzsolót; csővestengeri da-
rálót stb. Továbbá:

szilárd szerkezetű mindennemű
kútszivattyúkat

kezeség mellett a legjutányosabb árak mellett.
A géptulajdonos uraknak legjobb minőségű
aczelóbsint, gépsziját, gépolajat, vízhatlan taka-
róponyvákat stb. a legjutányosabb árak mellett.
**Gőzerőre berendezett gépmű-
helyében** mindennemű gépjavítási mun-
kát szakszerűen és jutányosan teljesít.

Ivó vizet

szolgáltató kúta furását kezeség mellett elvállal.
Teljes tisztelettel

(54.) 41—44. **BAUER és TÁRSA.**

A helybeli piacon több ízben előfordult végeladásokkal szemben, nehogy t. vevőink ezáltal befolyásolva legyenek — elhatároztuk, hogy az ugyis tulhamazott raktárunkon levő árucikkjeink nagyrészt

hatóságilag engedélyezett

végeladásra

bocsássunk.

Tudatjuk tehát a n. é. közönséggel, hogy a mai naptól kezdve a raktárunkon levő

**Ruhakelméket, Flanelleket,
Barchenteket (velez),
Cretonokat, Atlas satineket,
Batistokat,
Tricot-derekakat,
Szőnyegeket,
Ágy és asztal-terítőket,
Jutte és szövet függönyöket, valamint
Férfi gypaju szöveteket,**

gyári áron alól

árúsítjuk el.

BOSZNAY J. és TÁRSA

DEBRECZEN, KOSSUTH- ezelőtt CZEGLÉD-UTCA.

AZ ÚJ KÁVÉHÁZ MEGNYITÁSA.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy DEBRECZENBEN, a kereskedelmi és iparbank új, díszes palotájában

az intelligens közönség számára

a kényelemnek, a modern kor ízlése, követelményének minden tekintetben megfelelő fényes

ÚJ KÁVÉHÁZAT

rendeztem be, melyet már folyó évi december hó 1-én

CORSO KÁVÉHÁZ

czímen ünnepélyesen megnyitottam.

Midőn erről a nagyérdemű közönséget ez úton is értesíteni szerencsém van: egyúttal ígérem, miszerint minden igyekezetemmel oda törekszem, hogy vendégeim kényelmét, szórakozását biztosítsam.

**Tisztán kezelt kávéházi italok, borok, pezsgők,
külön múlató helyek,**

pontos kiszolgálás állanak vendégeim rendelkezésére.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

tisztelettel

Alter Sándor,

(327.) 2—?

kávés.

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

COGNAC
Gróf Esterházy Géza
saját gyártmánya,

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemes és jól ízlik,
minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal
versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség a * cognac,**
mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból, idegen anyagok hozzávegyítése
nélkül, francia mód szerint készül s erőt
járványos betegségeknel

sikerrel használtatik.

**A gr. Esterházy Géza-féle cognacgyár
igazgatósága: Budapest, VI. külsőváci-út 23.**

Páris, Lipcse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

(263.) 7—20.

Csak akkor valódi, ha a sértetlen dugón ez az égetett felírás van: „Gróf Esterházy Géza.“

Szakértői vélemény: A forgalomban levő valódi francia cognacokkal vetekedhetik.

A DEBRECZENI HELYI VASÚT RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

f. 1892. évi december hó 18-án d. e. 10 órakor

a városháza nagyteremében

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghívattak.

TÁRGY:

1. A debreczeni hatvan-utca-vásártéri közuti vasút részvénytársasággal egyesülés.
2. Az alapszabályok módosítása.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az alapszabályok 27. §-a: „A ki a közgyűlésen szavazati jogát gyakorolni kívánja, részvényeit a közgyűlés határnapja előtt 3 nappal, Debreczenben a debreczeni helyi vasút részvénytársaság üzleti irodájában és az ipar és kereskedelmi bankban, vagy Budapestten Lindheim és Társa cég irodájában V. kerület Széchenyi-tér 5. sz. a. letéteményezni köteles.“

9861.
1892.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező Péterfia-utcai sör-pinczével ellátott 933-dik sorszámu ház és a vásártéren lévő Spitzer-féle sátor a városház nagytermében 1892. évi december hó 14-dik napján délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen 1893. évi január 1-től három évre, a város számvevői hivatalánál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adni.

Miről árverelni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a feltételekben kitett kikiáltási árak 10%-át bánatpénzzel az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.
Debreczen, 1892. november 28.

(329.) 2—2.

A városi tanács.

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak,

valamint minden más alkalmi meglepetésekre hasznos és czélszerű

**PORCELLÁN, CHINAEZÜST
BRONCE és MAJOLIKA
UJDONSÁGOK.**

Ditmár, Brüner és hazai gyártmányu:

**ASZTALI- ÉS FÜGGŐLÁMPÁK,
NAP- ÉS VILLAMÉGŐKKEL.
PORCELLÁN-, ÉT-, KÁVÉ-, THEA-,**

ugyszinte mindennemű

ÜVEG-, IVÓ- ÉS LIKÓR-KÉSZLETEKET
nagyválasztékban ajánl

KASZANYITZKY ENDRE
DEBRECZENBEN.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek. — Árjegyzékkel
kiváratra bérmentve szolgálók.

(52.) 42—44.

FLEISCHER és TÁRSA

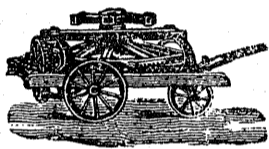
gépgyára, vasöntője Kassán, eperjesi-út 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával
czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen: **Szeckavágó-
kat, kézi vagy járgány hajtására, répvágókat és tengerimorzsolókat.**
Olajsajtókat és olajmagpörkölőket, őrlő és daráló malmokat.

Továbbá mindennemű

SZIVATTYUKAT,

gőzgepeket és gőzkazánokat,

szeszgyár-berendezéseket stb.

Gépeink, eszközeink s egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk
gyárunkban.

Bizományi raktárt pedig

Sesztina Lajos urnál Debreczenben.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődékn gyártmányai árjegyzékét kivá-
natra ingyen és bérmentve küldjük. (319.) 5—6.

ÉT-KÉSZLETEK GYÁRI ÁRON.

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI
ajándék-tárgyak

a legszebb kivitelben jutányos áron
kaphatók.

Karácsony-fára dísz tárgyak
remek kivitelben, sokat mutat,
már 5 krtól kezdve minden színben kapható.
Vidékre megrendeléseket, csomagolást nem számítva,
gyorsan eszkozlök.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

ÜVEG, PORCELLÁN, LÁMPA, KONYHAESZKÖZÖK
ÉS CHINA-EZÜSTÖK NAGY RAKTÁRA
DEBRECZENBEN.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Pércsi-sor.
(315.) 5—10.

EVŐ-ESZKÖZÖK GYÁRI ÁRON.

RADECZKY JÓZSEF

FÜSZER-, ANYAG-, ÁSVÁNYVIZ-, CSEMEGE- ÉS CZUKORKA-
KERESKEDESE főter 1712. szám, Sesztina Lajos vaskeres-
kedése mellett DEBRECZENBEN.

Idei termésű finom chinai Peccó, császár-keverék, Mandarin,
Suchong Congó, narancs-peccó és orosz karaván

THEÁKAT.

SUCHARD és Maestroni finom Chocholádét, Bonbont és
szalon-czukorkákat.

KARÁCSONY-FÁKAT

feldíszítve, 1 frt 50 krtól feljebb egész 8 frtig, kitünő
finom czukorka figurákkal és igen szép dísz tárgyakkal. Finom
arany parmin almát, igen szép nagy narancsokat, finom
diót, mindenféle befőtteket.

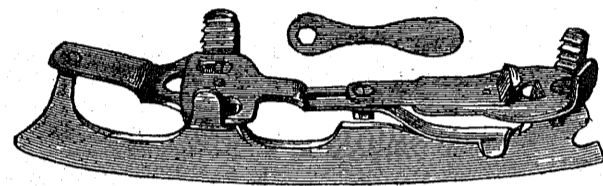
Brazíliai és finom Cuba **kávékat.**
mindenféle finom **sajtókat,**

legfinomabb **rumókat,** kassai **sonkát,** nagyszabeni **szalámit,**
szepeességi főzélékeket,

olasz **mogyorót** a legmérsékeltebb áruk mellett ajánl
(321.) 4—?

Kitünő finom szilva- és barack-levár.

HALIFAX, MERKUR.

Legegészségesebb testedzés
a korcsolyázás.

Legnagyobb raktár és választék; legolcsóbb
árak mellett minden rendszerben

TÓTH GYULA
VASKERESKEDÉSÉBEN
DEBRECZEN, városháza sarkán.

Árlap ingyen és bérmentve.

Jakson Heines, Matador.

Mint hogy elhatároztam üzletemet felosztatni
az összes raktáron levő árukat feltünő
olcsó áron véglegesen
kiárulom.

Üzlet felosztatás:
feltünő olcsó árak mellett.

(324.) 2—5.

Nagytemplom tér, Stenczinger-ház.

A DEBRECZENI (BALOGH M.-FÉLE)

AGYAG- ÉS PORCELLÁN KÁLYHAGYÁR
— a hazai kályhák között eddig legjobb fűtőképességű és
igen tetszetős külsejű —

CSEBÉPKÁLYHÁI

kaphatók gyári áron, a házhoz szállítva és felállítva,

LICHTENSTEIN JÓZSEF

vaskereskedőnél,

DEBRECZENBEN, — Piacz- és Kossuth- (Czepléd-) utca sarkán a debreczeni
első takarékpénztár épületében, a ki árlappal is kiváratra ingyen szolgál.

Ugyanott dúsan felszerelt raktárában kaphatók gyári áron a legkitünőbb
minőségű **vaskályhák** fa- és szénfűtésre, mindennemű **gazdasági épület** stb.
főlszerelések, különösen nagy raktár **gyári áron takarékkonyhák-**
ban és **tűzhelyekben,** **konyhafőlszerelésekben** és **főzőedényekben.**

(314.) 6—12.